

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΙΧΗΤΗΡΙΟΣ
ΕΠΙ ΤΗΙ ΕΝΑΡΞΕΙ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ
+ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

Άδελφοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ εὐλογημένα,

Διὰ τῆς χάριτος καὶ τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ εἰσερχόμεθα ἀπὸ τῆς αὔριον εἰς τὸ στάδιον τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τῆς καταλληλοτέρας περιόδου διὰ τὴν στροφήν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τῆς ἴδικῆς μας ψυχῆς, πρὸς τὸν Κύριον.

Ἡ περίοδος αὕτη εἶναι μία διαρκῆς κατάνυξις ἐνώπιον τοῦ ἔκτυλισσομένου καθ' ἥμέραν μυστηρίου τοῦ Θεοῦ, τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τοῦτο ἡ παρεχομένη εἰς ἡμᾶς εὐκαιρία τῶν Ιερῶν Νηστειῶν ἔχει ἐν ἴδιαιτερον χαρακτηριστικόν: τὴν ἀνάνηψιν καὶ τὴν νῆψιν τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποίᾳ καλεῖται ἴδιαιτέρως κατὰ τὴν γέμουσαν θείων προτροπῶν καὶ ἀγιότητος περίοδον αὕτην νὰ συνειδητοποιήσῃ τὰ παροδικὰ καὶ τὰ ὄρωμενα καὶ νὰ μεταβῇ σταδιακῶς πρὸς τὰ μείζονα καὶ τὰ κρείττονα, πρὸς τὰ ἀόρατα.

Ἄναγλύφως καὶ ἐπιγραμματικῶς Ἄνδρέας ὁ Κρήτης διὰ τοῦ Μεγάλου Κανόνος του ὅμιλεῖ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς πᾶσαν ψυχὴν θλιβομένην καὶ καταπονουμένην ὑπὸ τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν περισπασμῶν τῆς παρούσης ζωῆς. Συναισθανόμενος ὁ Ἅγιος τὸ βάρος τῆς πονεμένης ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἐν ἀγωνίᾳ κραυγάζει: «Ψυχή μου, ψυχή μου, ἀνάστα τί καθεύδεις». Η κραυγὴ αὕτη ὀδηγεῖ εἰς τὴν συνειδητοποίησιν τῆς ματαιότητος καὶ εἰς τὸν ἀνέκφραστον φόβον τοῦ τέλους τῆς ἐπιγείου ζωῆς: «τὸ τέλος ἐγγίζει καὶ μέλλεις (ψυχή μου) θορυβεῖσθαι». Ἐνώπιον τοῦ ἀπροσδοκήτου τέλους τῆς ζωῆς ποὺ ἔρχεται «ώς κλέπτης ἐν νυκτί», καλεῖ ἑαυτὸν ὁ τῆς Κρήτης Φωστήρ καὶ κάθε πονεμένην καὶ ὑπὸ τοῦ φόβου τῆς ἀνασφαλείας διακατεχομένην ψυχήν: «Ἀνάνηψον», λοιπόν, «ἴνα φείσηται σου Χριστὸς ὁ Θεός, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν».

Ἡ Ὁρθόδοξος Πατερικὴ διδασκαλία καὶ φωνὴ μᾶς καλεῖ, κατὰ τὸ ἐνώπιόν μας στάδιον, νὰ συναισθανθῶμεν ὁ καθεὶς «ποῖοι εἴμεθα, ποῦ εύρισκόμεθα καὶ ποῦ ὑπάγομεν», ποῦ κατευθυνόμεθα δηλαδή. Νὰ αἰσθανθῶμεν τὸ μάταιον τοῦ προσκαίρου βίου καὶ νὰ μετανοήσωμεν δι' ὅσα «ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ, ἐν λόγοις ἢ ἐν ἔργοις, ἐν ἐπιτηδεύμασι καὶ πάσαις (ἡμῶν) ταῖς αἰσθήσεσιν» εἰργάσθημεν μέχρι τοῦδε ὅχι κατὰ τὸ

εύαγγέλιον καὶ τὸν νόμον τῆς Χάριτος τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ἀνανήψωμεν. Μόνον τότε θὰ εὔρωμεν ἔλεος καὶ χάριν καὶ θὰ μᾶς φεισθῇ ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφροὺς καὶ τὰ κρύφια πάντα τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς λογισμοὺς γιγνώσκων Κύριος καὶ δὲν θὰ μᾶς καταλογίσῃ τοὺς ἀδίκους λογισμούς, οἱ ὅποιοι ὀδηγοῦν εἰς μάταια καὶ ἀνώφελα ἔργα.

Οἱ ἐνώπιόν μας ἀγῶν συμποσοῦται εἰς τὴν νῆψιν καὶ εἰς τὴν ἀνάνηψιν μας, εἰς τὴν μετάνοιαν. Διὰ τῆς μετανοίας, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τῆς καταστάσεως μας δηλαδή, καὶ διὰ τῆς ἐξομολογήσεως, ή ζωὴ μας στεφανώνεται διὰ «τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν, διὰ τῆς κοινωνίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ τοῦ πληρώματος τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν». Η ἀνάνηψις ταυτίζεται πρὸς τὴν συνείδησιν τοῦ μετανοοῦντος ἀνθρώπου (Πρβλ. Β' Κορ. α', 12 καὶ Ρωμ. β', 15). Η συνείδησις εἶναι δῶρον τοῦ Θεοῦ.

Ἄδελφοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Καλούμεθα οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί νὰ βιώσωμεν τὴν περίοδον τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὡς χρόνον συνειδησιακῆς νήψεως καὶ ἀνανήψεως, ὡς στιγμὴν αἰώνιότητος τῆς Ὁρθοδόξου ταυτότητός μας. Δηλαδή, καλούμεθα νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ συμβιώσωμεν μὲ τὸν Χριστόν. Νὰ ζήσωμεν ἐκκλησιαστικῶς καὶ πνευματικῶς. Διότι μόνον εἰς τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν ὑπάρχει ἡ δυνατότης νὰ ἀνανήψῃ ἡ συνείδησίς μας καὶ νὰ ἀνέλθωμεν εἰς τὸν χῶρον τῆς πραγματικῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἀλανθάστων κριτηρίων πρὸς ἀνάπαισιν καὶ λύτρωσίν μας.

Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς εὐλογημένης ταύτης περιόδου, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ ἡ Μήτηρ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησίᾳ ἐπισκέπτονται πᾶσαν Ὁρθόδοξον Χριστιανὴν ψυχὴν κοπιῶσαν καὶ πεφορτισμένην καὶ ἀπαραμύθητον ὑπὸ τῶν ἀξιῶν καὶ ἡδονῶν καὶ ἀπολαύσεων τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ κόσμου τούτου, συμπορεύονται καὶ συμπροσεύχονται πρὸς τὸν «προσερχόμενον σφαγιασθῆναι καὶ δοθῆναι εἰς βρῶσιν τοῖς πιστοῖς Βασιλέᾳ τῶν βασιλεύοντων καὶ Κύριον τῶν κυριεύοντων»: Αξίωσον, Κύριε, πάντας τοὺς Ὁρθοδόξους πιστοὺς ἐν εἰρήνῃ καὶ συντριβῇ καρδίας νὰ διαπορευθοῦν τὴν Ἱερὰν περίοδον καὶ τὸ ἀνοιγόμενον στάδιον, «χαριτῶν καὶ δυναμῶν ὅπιας προφθάσωμεν, ἐκτελέσαντες τὸν δρόμον ἀνδρικῶς, τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεώς Σου, καὶ ἐν χαρᾷ στεφανηφόρούντες αὐτὴν ἀκαταπαύστως αἰνέσωμεν» (πρβλ. ποίημα κυρίου Θεοδώρου, Τριάδιον).

Εὐλογοῦντες πατρικῶς ὑμᾶς, τέκνα ἀγαπητὰ καὶ πιστὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, καὶ ἡνωμένοι μαζὶ σας ἐν προσευχαῖς καὶ δεήσεσιν, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ πάντας τὴν δύναμιν τοῦ Τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ καὶ τὰς πρεσβείας τῆς Κυρίας Θεοτόκου, τῶν ἀγίων Ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἀγίων, ὥστε ἀπαντες ἀξίως τῆς κλήσεως ἡμῶν ὡς Ὁρθοδόξων νὰ πολιτευθῶμεν, καὶ νὰ ἀπολαύσωμεν τοιουτορόπιας τῆς τρυφῆς καὶ τῆς δόξης τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, εἰς Ὂν τὸ κράτος καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τὸν αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην.

Αγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ,^{βιβλίον}

† Ο Κωνσταντινουπόλεως

διάπινδος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Τυρινῆς, οἵ τε Φεβρουαρίου, ἀμέσως μετὰ τὸ Ιερὸν Εὐαγγέλιον.